

Bilag 05

Leverandørkodeks

**Det, vi forventer af os selv,
forventer vi også af jer.**

Indholdsfortegnelse

1	Forord	1
2	Anvendelsesområde.....	1
3	Principper	1
3.1	Business Compliance	1
3.1.1	Forebyggelse af korruption.....	1
3.1.2	Rådgivere og mæglere	2
3.1.3	Gaver og lignende bidrag af økonomisk værdi	2
3.1.4	Donationer og sponsorering	2
3.1.5	Fair konkurrence.....	2
3.1.6	Immaterielle rettigheder og forretningshemmeligheder.....	3
3.1.7	Databeskyttelse, datasikkerhed og privatliv	3
3.1.8	Handel, sanktioner og eksportkontrol	3
3.1.9	Hvidvask af penge og finansiering af terror	3
3.1.10	Interessekonflikter.....	3
3.1.11	Compliance med kapitalmarked (især insiderinformation)	4
3.2	Menneskerettigheder	4
3.3	Arbejdsforhold og social ansvarlighed	4
3.3.1	Foreningsfrihed	4
3.3.2	Forbud mod slaveri og menneskehandel	4
3.3.3	Forbud mod børnearbejde.....	4
3.3.4	Diskrimineringsforbud	5
3.3.5	Arbejdsmiljø.....	5
3.3.6	Fair arbejdstid	5
3.3.7	Fair aflønning og sociale ydelser	5
3.3.8	Arealanvendelse og lokalsamfund	5
3.3.9	Forbrugere og slutbrugere	5
3.4	Miljø	6
3.4.1	Klimabeskyttelse	6
3.4.2	Cirkulær økonomi	6
3.4.3	Miljøbeskyttelse og biodiversitet	6
3.5	Ansvarlige indkøb.....	6
4	Whistleblowersystem.....	6
5	Overholdelse af leverandørkodekset.....	7
5.1	Forventninger og forudsætninger	7
5.2	Overtrædelser og konsekvenser.....	7

1 Forord

STRABAG er en europæisk teknologikoncern inden for byggeri og anlæg, som opererer i hele verden. Som global virksomhed tilslutter STRABAG sig fuldt ud de ti principper i FN's Global Compact. Overholdelsen af disse grundlæggende principper inden for områderne menneskerettigheder, arbejdsbetingelser, miljø og forebyggelse af korruption, samt også leverandører og underentreprenørers overholdelse af disse, er væsentlig for STRABAG. STRABAGs leverandører og underentreprenører bidrager ikke kun til økonomisk succes. Med deres handlinger og adfærd påvirker de også i høj grad STRABAGs omdømme hos alle interessenter. Under hensyntagen til principperne i FN's Global Compact sammenfatter STRABAG derfor i dette leverandørkodeks de principper, som udgør grundlaget for STRABAGs forretningsadfærd inden for følgende områder:

- Business Compliance
- Menneskerettigheder
- Arbejdsforhold og social ansvarlighed
- Miljø.

Det forventes, at STRABAGs leverandører og underentreprenører også overholder disse principper.

2 Anvendelsesområde

STRABAGs leverandørkodeks gælder for alle STRABAGs leverandører og underentreprenører (inklusive disses formelle organer, medarbejdere, repræsentanter og underleverandører). STRABAGs leverandører og underentreprenører er forpligtet til at implementere det foreliggende kodeks med den fornødne omhu og formidle dets indhold til deres medarbejdere og underleverandører. Også af disse forventes det, at de overholder de principper, der ligger til grund for dette kodeks.

3 Principper

3.1 Business Compliance

STRABAG forventer, at deres leverandører og underentreprenører overholder alle nationale og gældende internationale love.

Hvis der er forskelle mellem bestemmelserne i dette adfærdskodeks og de respektive nationale/internationale love, skal leverandøren eller underentreprenøren straks informere STRABAG. I sådanne tilfælde er leverandører og underentreprenører forpligtet til at overholde de strengeste krav.

3.1.1 Forebyggelse af korruption

STRABAG afviser enhver form for retsstridig adfærd og forventer af deres leverandører og underentreprenører, at der træffes forholdsregler mod korruption, afpresning og bestikkelse.

STRABAG forventer af deres leverandører og underentreprenører, at de ikke giver eller lover tredjepart uretmæssige fordele, kræver uretmæssige fordele i forretningsmæssigt øjemed, selv tager imod et løfte om eller modtager uretmæssige fordele.

STRABAGs leverandører og underentreprenører må på ingen måde tilbyde eller modtage lovstridige materielle eller immaterielle ydelser af nogen art til eller fra repræsentanter for

offentlige myndigheder eller personer, som er sammenlignelige med disse (politisk eksponerede personer, slægtninge til offentlige embedsmænd, firmaer, der ejes af embedsmænd osv.).

3.1.2 Rådgivere og mæglere

Ved indgåelse af kontrakter med rådgivere og mæglere kræves der ud over de andre punkter i dette kodeks særlig forsigtighed, så et sådan forretningsforhold ikke misbruges til at give tredjepart, særligt offentlige embedsmænd, adgang til uretmæssige fordele.

3.1.3 Gaver og lignende bidrag af økonomisk værdi

Det må antages, at den begunstigede persons beslutninger ønskes påvirket til fordel for giveren ved hjælp af gaver. Accept af gaver eller begunstigelser kunne påvirke modtagerens beslutningsdygtighed.

Derfor afviser STRABAG principielt, at der modtages, ydes eller loves gaver, og det samme forventes af STRABAGs leverandører og underentreprenører.

Dette gælder også for andre ydelser af økonomisk værdi (f.eks. indbydelser til arrangementer, ferier osv.), hvis disse kunne påvirke en beslutning hos den modtagende person.

Undtaget herfra er gaver af ringe værdi som f.eks. reklameartikler¹ eller kaffe, for så vidt der ikke synes at være foregået en upassende påvirkning.

3.1.4 Donationer og sponsorering

Donationer og sponsorering må ikke misbruges til at omgå korruptionsbestemmelserne.

Donationer og andre bidrag til personer, grupper eller organisationer, herunder politiske partier, må ikke ske som modydelse i forventning om uretmæssige fordele og er til enhver tid kun tilladt under iagttagelse af alle relevante love. Forretningspartnere må ikke yde donationer eller andre bidrag til personer i et koncernselskabs eller i STRABAG-medarbejderes navn.

3.1.5 Fair konkurrence

STRABAG forventer, at deres leverandører og underentreprenører indordner sig under reglerne for fri konkurrence og de gældende kartelretlige bestemmelser.

Konkurrencestridige aftaler med konkurrenter ("horisontale karteller"), ikke-tilladt binding af leverandører og underentreprenører ("vertikale karteller") og misbrug af en markedsdominerende stilling er forbudt.

STRABAG forventer især af deres leverandører og underentreprenører, at de ikke deltager i prisfastsættelsesaftaler, tilbudsmanipulation, opdeling af markeder eller kunder/aftagere, eller i aftaler, der forbyder hvervning eller endda ansættelse af medarbejdere fra en modpart (forbud mod hvervning; "no poach"), såfremt sådanne "no poach"-aftaler ikke har en kartelretligt neutral grund.

¹ Reklameartikler af ringe værdi omfatter produkter som f.eks. kuglepenne, kalendere, notesbøger osv., som primært anvendes til reklame eller branding.

3.1.6 Immaterielle rettigheder og forretningshemmeligheder

STRABAG kræver af deres leverandører og underentreprenører, at de respekterer tredjeparters immaterielle rettigheder og forretningshemmeligheder og beskytter STRABAGs og STRABAGs kunders immaterielle rettigheder og forretningshemmeligheder, som de som leverandører og underentreprenører får kendskab til under udførelse af kontrakten. Dette betyder, at der skal træffes passende tekniske og dokumentmæssige foranstaltninger for at forhindre utilsigtet videregivelse af intellektuel ejendom eller forretningshemmeligheder fra leverandører, underentreprenører og forretningspartnere, der har brug for adgang til de nævnte oplysninger for at levere deres leverancer og ydelser til STRABAG.

3.1.7 Databeskyttelse, datasikkerhed og privatliv

STRABAG forpligter sig til aktivt at overholde de databeskyttelsesretlige bestemmelser. Leverandører og underentreprenører skal overholde de lovmæssige rammer for databeskyttelse i overensstemmelse med alle gældende standarder.

Leverandører og underentreprenører skal overholde alle love og bestemmelser om datasikkerhed og databeskyttelse og skal beskytte og sikre de data, der stilles til rådighed af STRABAG, og som kan indeholde private og følsomme personoplysninger. STRABAG forventer af deres leverandører og underentreprenører, at de respekterer privatlivets fred for deres medarbejderes og forretningspartneres personoplysninger og kun indsamler og gemmer personoplysninger i det omfang, det er nødvendigt for en effektiv drift og tilladt ved lov. STRABAGs leverandører og underentreprenører skal behandle personoplysninger med omhu og beskytte sådanne oplysninger for at sikre, at de ikke går tabt, misbruges, tilgås, videregives, ændres eller ødelægges uden tilladelse.

3.1.8 Handel, sanktioner og eksportkontrol

STRABAG kræver af deres leverandører og underentreprenører, at de overholder eksportkontrollovgivningen og andre forbud, især sanktionsbestemmelser fra EU, FN og evt. andre lande. I det omfang det er nødvendigt, skal leverandøren eller underentreprenørerne indhente de nødvendige eksporttilladelser og/eller hjælpe STRABAG med at indhente eksporttilladelser. STRABAGs kunder og interessenter samt myndigheder forventer, at STRABAG overholder sanktionsbestemmelser og internationale handelslove.

3.1.9 Hvidvask af penge og finansiering af terror

STRABAG samarbejder udelukkende med leverandører og underentreprenører, hvis forretningsaktiviteter ligger inden for lovens rammer, og hvis finansielle midler er af legitim oprindelse. Ligeledes forventer STRABAG af deres leverandører og underentreprenører, at de ikke samarbejder med forretningspartnere, der direkte eller indirekte støtter hvidvask af penge eller finansiering af terror, og at de træffer passende forholdsregler for at sikre, at der ikke begås hvidvask af penge, heller ikke uagtsomt.

3.1.10 Interessekonflikter

Alle leverandører og underentreprenører og deres medarbejdere opfordres til at undgå situationer, hvor deres personlige, familiære, politiske eller finansielle interesser kan have en negativ indflydelse på deres forretningsforbindelser til STRABAG. Hvis der opstår en interessekonflikt eller i det mindste en mistanke om en sådan, skal dette straks indberettes til STRABAG.

3.1.11 Compliance med kapitalmarked (især insiderinformation)

STRABAG SE er en børsnoteret virksomhed på børsen i Wien. Inden for rammerne af samarbejdet med STRABAG kan leverandører og underentreprenører få adgang til ikke-offentlige oplysninger om STRABAG SE og deres associerede selskaber eller datterselskaber samt forretningspartnere. Hvis sådanne ikke-offentlige oplysninger om STRABAG SE eller deres forretningspartnere tages i betragtning af en fornuftig investor ved beslutningen om køb, salg eller besiddelse af aktier i disse virksomheder, betragtes de som væsentlige ikke-offentlige oplysninger (eller "insiderinformation"). Køb eller salg af værdipapirer, såsom aktier eller optioner, hvor insiderinformation i det mindste delvist udgør et grundlag, er en overtrædelse af værdipapirlovgivningen og er strengt forbudt. Leverandører til underentreprenører skal overholde disse begrænsninger og kontakte STRABAG i tilfælde af tvivl og/eller mistanke.

3.2 Menneskerettigheder

STRABAG forudsætter, at deres leverandører og underentreprenører anerkender FN's erklæring om menneskerettigheder. Menneskets værdighed er et stort aktiv for STRABAG. Leverandører og underentreprenører skal sikre, at de behandler mennesker med værdighed og ikke er involveret i eller fremmer krænkelse af menneskerettighederne. STRABAG forventer en menneskelig behandling; praksisser som seksuel chikane og misbrug, fysisk straf og disciplinærmidler samt psykisk og fysisk tvang er forbudt. Dette gælder især også, når der anvendes sikkerhedspersonale til at beskytte virksomheden eller virksomhedens projekt.

3.3 Arbejdsforhold og social ansvarlighed

STRABAG respekterer ILO's (Den Internationale Arbejdsorganisations) fundamentale grundprincipper og kræver det samme af deres leverandører og underentreprenører. Hvis der er forskelle mellem ILO's grundlæggende arbejdsnormer (angivet i det følgende) og de respektive nationale/internationale love, er leverandører og underentreprenører forpligtet til at overholde de strengeste krav.

3.3.1 Foreningsfrihed

STRABAG respekterer princippet om foreningsfrihed og fri deltagelse i fagforeninger samt deltagelse i samarbejdsudvalg og kræver også dette af deres leverandører og underentreprenører (iht. ILO-konvention nr. 87 og 98). STRABAG forventer, at organisationsfriheden respekteres, og at overenskomstforhandlinger ikke påvirkes.

3.3.2 Forbud mod slaveri og menneskehandel

Foragt for menneskelig værdighed samt udnyttelse af mennesker i enhver form er forbudt. Især involvering i tvangsarbejde, pligtmæssigt arbejde og menneskehandel er strengt forbudt for STRABAGs leverandører og underentreprenører (iht. ILO-konvention nr. 29 og 105). Dette inkluderer eksempelvis transport, indkvartering, rekruttering, videregivelse eller modtagelse af personer ved hjælp af vold, trusler, tvang, bortførelse eller bedrageri til gengæld for arbejds- eller andre tjenesteydelser.

3.3.3 Forbud mod børnearbejde

STRABAGs leverandører og underentreprenører overholder fuldt ud forbuddet mod børnearbejde (iht. ILO-konvention nr. 138 og 182). Minimumsalderen ved ansættelsesforhold er ikke under den alder, hvor skolepligten ophører, og under ingen omstændigheder under 15 år. Undtagelser er kun tilladt, hvis den ansatte er fyldt 14 år, og ansættelsen er en del af et anerkendt dannelses- eller uddannelsesprogram. STRABAG forventer af deres leverandører og underentreprenører, at

den udøvede aktivitet ved ansættelse af unge ansatte (under 18 år) ikke er psykisk, fysisk, socialt eller moralsk farlig og skadelig for dem. Uanset skal arbejdsmiljøloven sammen med alle arbejdstilsynets regler overholdes.

3.3.4 Diskrimineringsforbud

STRABAG arbejder for mangfoldighed, ligebehandling og inklusion. STRABAGs leverandører og underentreprenører forpligter sig på at skabe et arbejdsmiljø uden diskriminering, chikane eller repressalier for deres ansatte. Den ansatte skal mødes med opmærksomhed og værdighed. Diskriminering af enhver art er ikke tilladt, uanset om det er på grund af køn, etnisk og social oprindelse, hudfarve, sprog, handicap, religion, alder, graviditet og fødsel, seksuel orientering, politisk overbevisning, så længe denne ikke selv er klassificeret som ulovlig, eller fagforeningsmedlemskab (iht. ILO-konvention nr. 111).

STRABAG kræver af deres leverandører og underentreprenører, at de sikrer en retfærdig og gennemsigtig ansættelsesproces samt lige løn til alle ansatte, uanset køn, for ligeværdigt arbejde (iht. ILO-konvention nr. 100).

3.3.5 Arbejdsmiljø

STRABAGs leverandører og underentreprenører har ansvar for deres medarbejderes sikkerhed og sundhed. De skal skabe forhold på arbejdspladsen, som sikrer deres medarbejderes fysiske sikkerhed og deres sundhed og trivsel (iht. ILO-konvention nr. 155 og 187). Dette betyder især, at alle lovbestemte krav til arbejdssikkerhed skal overholdes.

3.3.6 Fair arbejdstid

Gældende arbejdstidslovgivning skal overholdes. STRABAGs leverandører og underentreprenører sikrer, at arbejdstiden svarer til en regulær arbejdstid på maksimalt 48 timer, at pause- og hviletider overholdes, og at overarbejde ydes frivilligt og med betaling.

3.3.7 Fair aflønning og sociale ydelser

Alle ansatte hos STRABAGs leverandører og underentreprenører skal informeres af dem om rettigheder og betingelser for ansættelsen (såsom arbejds- og pausetid, krav på ferie, løn, sociale ydelser, sygedage). STRABAG forventer af deres leverandører og underentreprenører, at de ved udbetaling af løn orienterer sig efter den pågældende nationale mindsteløn eller efter branchestandarden for at sikre en eksistenssikrende indkomst i overensstemmelse med de lokale levevilkår for deres ansatte. Lovmæssige sociale ydelser skal sikres. Når arbejdsgiveren stiller bolig til rådighed, skal der sikres en passende hygiejnisk indkvartering, der er beskyttet mod indgreb i privatlivets fred.

3.3.8 Arealanvendelse og lokalsamfund

STRABAG forventer af deres leverandører og underentreprenører, at de respekterer de nationale, internationale og traditionelle skov-, vand- og arealanvendelsesrettigheder, især for oprindelige samfund og andre minoriteter. Ulovlig tvangsudsættelse er forbudt.

3.3.9 Forbrugere og slutbrugere

STRABAG forventer, at deres leverandører og underentreprenører under udførelsen af deres aktiviteter overvejer og vurderer potentielle virkninger på forbrugernes og slutbrugernes sundhed og sikkerhed og tager de nødvendige skridt til at undgå negative virkninger

3.4 Miljø

STRABAGs leverandører og underentreprenører skal overholde alle relevante energi- og miljølove. De forpligter sig til klima- og miljøbeskyttelse, identificerer miljørisici samt negative miljøpåvirkninger og definerer tilsvarende mål og foranstaltninger for de pågældende væsentlige emner for løbende at forbedre beskyttelsen af miljøet. I den forbindelse skal følgende emner især respekteres:

3.4.1 Klimabeskyttelse

STRABAGs leverandører og underentreprenører bestræber sig på at undgå udledning af drivhusgasser ved at bruge vedvarende energikilder og øge energieffektiviteten. Til dette formål opfordres de til at beregne og rapportere drivhusgasemissioner for både virksomheden og deres produkter og udlede tilsvarende mål og foranstaltninger til dekarbonisering.

3.4.2 Cirkulær økonomi

STRABAG forventer, at leverandører og underentreprenører håndterer naturlige ressourcer, herunder vand, med omtanke og dermed bidrager til den cirkulære økonomi i bygge- og ejendomsbranchen. Ved at genbruge og genvinde samt anvende alternative, reproducerbare råvarer skal forbruget af naturlige ressourcer og primære råmaterialer minimeres og affald undgås. Det forudsættes, at farligt og ikke-farligt affald bortskaffes korrekt.

3.4.3 Miljøbeskyttelse og biodiversitet

Menneskers og dyrs levesteder skal beskyttes. STRABAGs leverandører og underentreprenører forpligter sig til at bevare biodiversiteten og som en del heraf til ansvarlig arealanvendelse og bevarelse af økosystemerne samt luft-, vand- og jordkvaliteten. Skadelige miljøpåvirkninger af enhver art skal undgås – i det mindste reduceres. Det omfatter ud over skadelige emissioner i luft, vand og jord også lys- og støjemissioner. Ansvarlig håndtering af kemikalier er en forudsætning.

Leverandører og underentreprenører sørger også for, at deres aktiviteter ikke fører til skovrydning eller skovskader, og at arealer udnyttes så effektivt som muligt.

3.5 Ansvarlige indkøb

Alle STRABAGs leverandører og underentreprenører bidrager til det fælles ansvar for hele forsyningskæden. Menneskeretlige og miljømæssige risici forekommer ofte i foranliggende forsyningskæder. Derfor forventer STRABAG af deres leverandører og underentreprenører, at de er bevidste om disse risici og på deres side implementerer foranstaltninger til ansvarlige indkøb. Dette gælder især for indkøb af råvarer fra konflikt- og risikoområder samt af risikobehæftede råvarer (f.eks. konfliktminerale).

STRABAG opfordrer deres leverandører og underentreprenører til at videregive kravene i dette adfærdskodeks til virksomhederne i forsyningskæden med henblik på miljøbeskyttelse og beskyttelse af menneskerettighederne samt overholdelse af de internationale, grundlæggende arbejdsnormer. Sammen med leverandører og underentreprenører kan STRABAG bidrage til en bæredygtig udvikling af samfundet.

4 Whistleblowersystem

Ifølge STRABAGs virksomhedspolitik opfordres alle medarbejdere til at indberette brud på STRABAG Business Compliance Management System, internationalt gældende menneskerettigheder eller gældende love samt miljøovertrædelser. STRABAGs whistleblowersystem står også til rådighed for leverandører og underentreprenører samt

tredjepart for aflæggelse af vidnesbyrd, hvis STRABAG-medarbejdere formoder, at disse brud er i strid med compliance-reglerne. Ud over de klassiske kanaler (telefon, e-mail, fax, anonymt brev osv.) er der også mulighed for at indbringe mulige sager/formodede brud på compliance (også anonymt) gennem STRABAGs whistleblowerplatform (<https://strabag.integrityplatform.org/>). Indberetning vil ikke medføre repressalier i forhold til karriere-, indkomst- eller udviklingsmuligheder (bona fide-reglen). Whistleblownes identitet er særligt beskyttet. Underentreprenører og leverandører skal informere STRABAG om overtrædelser af principperne i dette leverandørkodeks (i det omfang det er lovligt tilladt, uden at overtræde gældende lovgivning eller bindende, juridiske forpligtelser).

5 Overholdelse af leverandørkodekset

Leverandørkodekset indeholder de grundlæggende krav, som STRABAG stiller til deres leverandører og underentreprenører. Det er væsentligt for STRABAG, at deres leverandører og underentreprenører respekterer dette adfærdskodeks.

5.1 Forventninger og forudsætninger

STRABAG kræver af deres leverandører og underentreprenører, at de i deres forretningsaktiviteter føler sig forpligtet på principperne i FN's Global Compact. STRABAG går ud fra, at leverandører og underentreprenører træffer foranstaltninger for at sikre overholdelse af dette kodeks' principper i deres egen organisation, og at de regelmæssigt kontrollerer effektiviteten af disse foranstaltninger i det fornødne omfang.

STRABAGs leverandører og underentreprenører opfordres til at sørge for, at de principper, der er beskrevet i dette kodeks, også respekteres af deres underleverandører, tjenesteudbydere og disses underleverandører.

5.2 Overtrædelser og konsekvenser

For STRABAG er leverandørers og underentreprenørers overholdelse af dette adfærdskodeks et væsentligt element i enhver forretningsrelation.

I tilfælde af brud på principperne i dette kodeks kræver STRABAG af deres leverandører og underentreprenører, at der øjeblikkeligt træffes passende foranstaltninger med henblik på at undgå lignende brud i fremtiden. Kommer det STRABAG for øre, at en leverandør eller underentreprenør ikke har truffet tilstrækkelige foranstaltninger til forebyggelse af brud på de principper, der er fastlagt i dette kodeks, forbeholder STRABAG sig ret til at afslutte forretningsforholdet.